Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2026/1690

10.9.2026

RESOLUTIE (EU) 2026/1690 VAN HET EUROPEES PARLEMENT

van 29 april 2026

met de opmerkingen die een integrerend deel uitmaken van de besluiten over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de gemeenschappelijke ondernemingen van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2024

HET EUROPEES PARLEMENT,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Gemeenschappelijke Onderneming “Schone luchtvaart” voor het begrotingsjaar 2024,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Gemeenschappelijke Onderneming “Een circulair biogebaseerd Europa” voor het begrotingsjaar 2024,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Gemeenschappelijke Onderneming “Schone waterstof” voor het begrotingsjaar 2024,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Gemeenschappelijke Onderneming “Europese spoorwegen” voor het begrotingsjaar 2024,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van het Europees Kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging voor het begrotingsjaar 2024,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing voor het begrotingsjaar 2024,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie voor het begrotingsjaar 2024,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Gemeenschappelijke Onderneming “Mondiale gezondheid EDCTP3” voor het begrotingsjaar 2024,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Gemeenschappelijke Onderneming “Initiatief voor innovatieve gezondheidszorg” voor het begrotingsjaar 2024,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Gemeenschappelijke Onderneming “Chips” voor het begrotingsjaar 2024,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Gemeenschappelijke Onderneming “Derde ATM-onderzoek in het kader van het gemeenschappelijk Europees luchtruim” voor het begrotingsjaar 2024,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Gemeenschappelijke Onderneming “Slimme netwerken en diensten” voor het begrotingsjaar 2024,

— gezien artikel 102 van zijn Reglement en bijlage V bij dat Reglement,

— gezien het advies van de Commissie vervoer en toerisme,

— gezien Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren ([1]), Besluit 2014/512/GBVB van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren ([2]), en de daaropvolgende sanctiepakketten die door de Raad tegen Rusland zijn aangenomen in reactie op zijn militaire agressie tegen Oekraïne,

— gezien het verslag van de Commissie begrotingscontrole (A10-0046/2026),

([1]) PB L 229 van 31.7.2014, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/833/oj.
([2]) PB L 229 van 31.7.2014, blz. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2014/512/oj.

A. overwegende dat de Gemeenschappelijke Onderneming "Derde ATM-onderzoek in het kader van het gemeenschappelijk Europees luchtruim", de Gemeenschappelijke Onderneming "Schone luchtvaart", de Gemeenschappelijke Onderneming "Initiatief voor innovatieve gezondheidszorg", de Gemeenschappelijke Onderneming "Schone waterstof", de Gemeenschappelijke Onderneming "Een circulair biogebaseerd Europa", de Gemeenschappelijke Onderneming "Europese spoorwegen", de Gemeenschappelijke Onderneming "Slimme netwerken en diensten" en de Gemeenschappelijke Onderneming "Mondiale gezondheid EDCTP3" zijn opgericht bij Verordening (EU) 2021/2085 van de Raad ([3]), die de enkele basishandeling (Single Basic Act, SBA) wordt genoemd;

B. overwegende dat de Gemeenschappelijke Onderneming "Digitale sleuteltechnologieën" is opgericht bij Verordening (EU) 2021/2085; overwegende dat de Gemeenschappelijke Onderneming "Digitale sleuteltechnologieën" in juli 2023 is omgevormd tot de Gemeenschappelijke Onderneming "Chips" overeenkomstig Verordening (EU) 2023/1782 van de Raad ([4]);

C. overwegende dat de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie in april 2007 is opgericht bij Beschikking 2007/198/Euratom van de Raad ([5]);

D. overwegende dat de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing is opgericht bij Verordening (EU) 2021/1173 van de Raad ([6]);

E. overwegende dat het Europees Kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging is opgericht bij Verordening (EU) 2021/887 van het Europees Parlement en de Raad ([7]);

F. overwegende dat de Gemeenschappelijke Onderneming "Derde ATM-onderzoek in het kader van het gemeenschappelijk Europees luchtruim" een publiek-privaat partnerschap is voor de ontwikkeling van gemoderniseerd luchtverkeersbeheer (Air Traffic Management, ATM) in Europa en voor de versnelling van de totstandbrenging van het digitale Europese luchtruim door middel van onderzoek en innovatie;

G. overwegende dat de Gemeenschappelijke Onderneming "Schone luchtvaart" een publiek-privaat partnerschap is dat gericht is op onderzoek en innovatie op het gebied van het transformeren van de luchtvaart in de richting van een duurzame en klimaatneutrale toekomst;

H. overwegende dat de Gemeenschappelijke Onderneming "Initiatief voor innovatieve gezondheidszorg" een publiek-privaat partnerschap is dat zich richt op interdisciplinair, duurzaam en patiëntgericht gezondheidsonderzoek en -innovatie;

I. overwegende dat de Gemeenschappelijke Onderneming "Schone waterstof" een publiek-privaat partnerschap is op het gebied van onderzoek naar en innovatie van waterstof- en brandstofcelтechnologie;

J. overwegende dat de Gemeenschappelijke Onderneming "Chips" een publiek-privaat partnerschap is dat de ontwikkeling van innovatieve halfgeleidertechnologieën van de volgende generatie bevordert en de Europese productiecapaciteit voor chips versterkt in het kader van het "Chips voor Europa"-initiatief;

K. overwegende dat de Gemeenschappelijke Onderneming "Een circulair biogebaseerd Europa" een publiek-privaat partnerschap is dat gericht is op onderzoek en innovatie voor een duurzame en concurrerende circulaire biogebaseerde industrie;

L. overwegende dat de Gemeenschappelijke Onderneming "Europese spoorwegen" een publiek-privaat partnerschap voor onderzoek en innovatie in de spoorwegsector is;

M. overwegende dat de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing een publiek-privaat partnerschap is dat de bundeling van middelen mogelijk maakt voor de ontwikkeling en invoering van high-performance computing in Europa;

N. overwegende dat de Gemeenschappelijke Onderneming "Slimme netwerken en diensten" een publiek-privaat partnerschap is dat gericht is op het faciliteren en ontwikkelen van industrieel leiderschap in Europa op het gebied van 5G- en 6G-netwerken en -diensten;

([3]) Verordening (EU) 2021/2085 van de Raad van 19 november 2021 voor de oprichting van gemeenschappelijke ondernemingen in het kader van Horizon Europa en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 219/2007, (EU) nr. 557/2014, (EU) nr. 558/2014, (EU) nr. 559/2014, (EU) nr. 560/2014, (EU) nr. 561/2014 en (EU) nr. 642/2014 (PB L 427 van 30.11.2021, blz. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2085/oj).

([4]) Verordening (EU) 2023/1782 van de Raad van 25 juli 2023 tot wijziging van Verordening (EU) 2021/2085 voor de oprichting van gemeenschappelijke ondernemingen in het kader van Horizon Europa wat de Gemeenschappelijke Onderneming "Chips" betreft (PB L 229 van 18.9.2023, blz. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1782/oj).

([5]) Beschikking 2007/198/Euratom van de Raad van 27 maart 2007 tot oprichting van de Europese Gemeenschappelijke Onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie en tot toekenning van gunsten daaraan (PB L 90 van 30.3.2007, blz. 58, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2007/198/oj).

([6]) Verordening (EU) 2021/1173 van de Raad van 13 juli 2021 tot oprichting van de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing en tot intrekking van Verordening (EU) 2018/1488 (PB L 256 van 19.7.2021, blz. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1173/oj).

([7]) Verordening (EU) 2021/887 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2021 tot oprichting van het Europees Kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging en het netwerk van nationale coördinatiecentra (PB L 202 van 8.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/887/oj).

O. overwegende dat de Gemeenschappelijke Onderneming "Mondiale gezondheid EDCTP3" een publiek-privaat partnerschap is dat gericht is op het verminderen van de sociaal-economische last van infectieziekten in Afrika bezuiden de Sahara dankzij nieuwe en verbeterde technologische toepassingen op gezondheidsgebied en op het verbeteren van de paraatheid voor en respons op infectieziekten voor mondiale doeleinden;

P. overwegende dat het Europees Kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging is opgericht om naast het netwerk van nationale coördinatiecentra te werken aan de ondersteuning van innovatie en industriebeleid op het gebied van cyberbeveiliging;

Q. overwegende dat het doel van de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie bestaat in het leveren van de bijdrage van de Unie aan het internationale fusie-energieproject ITER, het uitvoeren van de Overeenkomst inzake de bredere aanpak tussen Euratom en Japan, en het treffen van voorbereidingen voor de bouw van een demonstratiefusiereactor en bijbehorende faciliteiten;

R. overwegende dat de Europese Unie een ongekend hoog aantal sanctiepakketten heeft goedgekeurd in verband met de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, die tot doel hebben het economische, financiële en militaire vermogen van Rusland om de oorlogsinspanningen vol te houden te ondermijnen en zo de aanvalsoorlog definitief te beëindigen, de territoriale integriteit van Oekraïne en de veiligheid van zijn bevolking te verdedigen en de eerbiediging van de beginselen van het internationaal recht en het Handvest van de Verenigde Naties te waarborgen; overwegende dat de Europese Unie verschillende maatregelen heeft genomen om de afhankelijkheid van de Unie van Russische energie volledig te beëindigen, ook in de kernenergiesector;

S. overwegende dat de Europese Rekenkamer ("de Rekenkamer") heeft aangekondigd dat zij met ingang van het begrotingsjaar 2025 een herziene controleaanpak voor gemeenschappelijke ondernemingen zal invoeren;

Algemeen

1. is ingenomen met de rol van de gemeenschappelijke ondernemingen bij het ondersteunen van onderzoeks- en innovatieactiviteiten op het gebied van vervoer, energie, gezondheid, circulaire bio-industrieën, essentiële elektronische componenten, artificiële intelligentie en supercomputing, cyberbeveiliging en netwerksystemen; dringt er bij de gemeenschappelijke ondernemingen op aan om de omzetting van wetenschappelijke kennis in marktrijpe innovaties te vergemakkelijken en mechanismen in te voeren die ervoor zorgen dat hun activiteiten bijdragen aan de versterking van de mondiale strategische autonomie, het concurrentievermogen, de veiligheid, met inbegrip van cyberbeveiliging, de milieuduurzaamheid en de klimaatdoelstellingen van Europa teneinde kritiek onderzoek, kritieke gegevens en kritieke infrastructuur te beschermen; roept de gemeenschappelijke ondernemingen ertoe op regelmatige opleidingen op het gebied van cyberbeveiliging te bevorderen om de weerbaarheid tegen cyberdreigingen te versterken;

2. wijst erop dat de gemeenschappelijke ondernemingen voor onderzoek en innovatie in het huidige meerjarig financieel kader (MFK) volgens de Rekenkamer naar verwachting een aanzienlijk budget van 17,2 miljard EUR uit de contante bijdrage van de Unie zullen beheren en 21,3 miljard EUR aan bijdragen van andere leden zullen aantrekken; benadrukt dat de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie in het huidige MFK naar verwachting een budget van 5,6 miljard EUR zal beheren ([8]);

3. wijst erop dat gemeenschappelijke ondernemingen in het volgende MFK voor de periode 2028-2034 een belangrijke rol zullen blijven spelen bij het ondersteunen van de strategische autonomie, de duurzaamheid, de veiligheid en het concurrentievermogen van de Unie; verzoekt de Commissie en de begrotingsautoriteit derhalve ervoor te zorgen dat gemeenschappelijke ondernemingen in het toekomstige MFK worden voorzien van voldoende en stabiele langetermijnfinanciering, in overeenstemming met hun toenemende verantwoordelijkheden en hun rol als belangrijke aanjagers van innovatie in strategische sectoren zoals energie, digitale technologieën, halfgeleiders, schone energie, gezondheid en defensiegerelateerd onderzoek;

4. merkt op dat gemeenschappelijke ondernemingen gebaseerd zijn op publiek-private partnerschappen die investeringen aansturen en publieke en private middelen aantrekken voor het ondersteunen van gemeenschappelijke doelstellingen; herinnert er in dit verband aan dat de bijdragen van particuliere leden moeten voldoen aan de vastgestelde streefdoelen opdat dergelijke partnerschappen wederzijds voordeel kunnen blijven opleveren; wijst erop dat sommige gemeenschappelijke ondernemingen als gevolg van ontoereikende bijdragen van particuliere leden financiële moeilijkheden ondervinden bij het verwezenlijken van hun doelstellingen; verzoekt de gemeenschappelijke ondernemingen en de Commissie dan ook niet al te zeer afhankelijk te worden van bijdragen in natura aan aanvullende activiteiten (IKAA) als middel om de doelstellingen te halen, en ervoor te zorgen dat die bijdragen passend, transparant en evenredig worden gebruikt, aangezien dergelijke activiteiten buiten de werkprogramma's en begrotingen van de gemeenschappelijke ondernemingen vallen en niet door de Rekenkamer worden gecontroleerd; dringt derhalve aan op meer transparantie en toezicht door de Commissie op de rapportage- en validatiemethoden voor IKAA, en op de prioritering van bijdragen die verband houden met via aanbesteding gegunde activiteiten die door gemeenschappelijke ondernemingen worden gefinancierd;

([8]) https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/iter_en.

5. erkent de belangrijke rol van de gemeenschappelijke ondernemingen bij het bevorderen van de strategische autonomie, paraatheid en veerkracht van de Unie in een snel veranderende mondiale geopolitieke context, die wordt gekenmerkt door complexe en steeds veranderende uitdagingen; prijst de bijdragen van de gemeenschappelijke ondernemingen aan technologische innovatie, digitale autonomie en cyberbeveiliging, duurzame vervoersoplossingen, energieonafhankelijkheid, de circulaire economie en volksgezondheid;

6. verzoekt alle gemeenschappelijke ondernemingen om uiterst waakzaam te zijn bij hun samenwerking met internationale partners, met volledige inachtneming van de geldende beperkende maatregelen van de Unie en de doelstelling om de strategische autonomie van Europa te waarborgen;

7. erkent dat de gemeenschappelijke ondernemingen aanzienlijke bijdragen leveren aan de bevordering van onderzoek, innovatie en technologische ontwikkeling in sectoren zoals de luchtvaart, het spoorvervoer en het luchtverkeersbeheer; bevestigt dat zij een essentiële rol spelen bij de ondersteuning van de prioritaire doelstellingen van de Unie op het gebied van strategische autonomie, duurzaamheid, digitale transformatie, veiligheid en concurrentievermogen;

8. erkent dat de gemeenschappelijke ondernemingen van de Europese Unie een cruciaal instrument vormen voor het versterken van de onderzoeks- en innovatiecapaciteit van de Unie door grootschalige publiek-private partnerschappen op strategische industriële gebieden te bevorderen; erkent dat de gemeenschappelijke ondernemingen, door hun vermogen om middelen te bundelen, grensoverschrijdende samenwerking te coördineren en de kloof tussen wetenschappelijk onderzoek en marktintroductie te overbruggen, de technologische vooruitgang helpen te versnellen die individuele actoren zelfstandig niet zouden kunnen boeken; herhaalt dat het belangrijk is dat de gemeenschappelijke ondernemingen zorgen voor transparantie, verantwoordingsplicht en efficiënt beheer van overheidsmiddelen;

9. erkent dat de gemeenschappelijke ondernemingen, door het bedrijfsleven, de academische wereld, kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en overheidsdiensten te mobiliseren rond gemeenschappelijke doelstellingen, zorgen voor een efficiënt gebruik van de middelen van de Unie, het leiderschap van Europa op het gebied van strategische sleuteltechnologieën bevorderen, op waarden gebaseerde innovatie en de strategische autonomie van de Unie ondersteunen en rechtstreeks bijdragen tot duurzame economische groei en hoogwaardige werkgelegenheid in de hele Unie;

10. dringt er bij de gemeenschappelijke ondernemingen op aan hun institutionele communicatieactiviteiten te intensiveren om het grote publiek duidelijk en op een educatieve manier bewust te maken van hun bijdrage aan de doelstellingen van de Unie en van de noodzaak en toegevoegde waarde van geïnstitutionaliseerde partnerschappen met particuliere actoren;

11. is ingenomen met het jaarverslag van de Rekenkamer over de gemeenschappelijke ondernemingen van de Europese Unie betreffende het begrotingsjaar 2024 ("het verslag van de Rekenkamer"), dat voor elk van de gemeenschappelijke ondernemingen een specifieke betrouwbaarheidsverklaring bevat met betrekking tot hun jaarrekeningen en onderliggende verrichtingen; benadrukt dat de taak van de Rekenkamer van cruciaal belang is voor de goede uitvoering van de begroting van de Unie en voor het toezicht op de begroting; dringt erop aan deze goede praktijk voort te zetten; is ingenomen met de samenwerking van de gemeenschappelijke ondernemingen met de Rekenkamer tijdens het opstellen van het verslag van de Rekenkamer en neemt kennis van de uitleg die in de antwoorden van de gemeenschappelijke ondernemingen is gegeven over een aantal opmerkingen en concrete elementen;

12. neemt kennis van de aankondiging van de Rekenkamer van 1 oktober 2025 over de invoering van een herziene controleaanpak voor gemeenschappelijke ondernemingen vanaf het begrotingsjaar 2025; merkt op dat deze wijziging onder meer werd ingegeven door beperkingen op het gebied van personeelscapaciteit en door de stopzetting van de controles van gemeenschappelijke ondernemingen in het kader van Horizon Europa door de dienst Interne Audit van de Commissie, die voorheen gemeenschappelijke ondernemingen controleerde, waardoor de beschikbaarheid van aanvullende controlezekerheid werd beperkt; merkt voorts op dat de nieuwe aanpak voorziet in een adequate omvang van de controlesteekproef, de consolidatie van de controlewerkzaamheden voor alle gemeenschappelijke ondernemingen en de afgifte van twee afzonderlijke betrouwbaarheidsverklaringen, ondersteund door aanvullende thematische en speciale verslagen; verzoekt de Rekenkamer ervoor te zorgen dat de herziene methode tijdig wordt geïmplementeerd en dat deze blijft voldoen aan de hoogste normen op het gebied van controlekwaliteit, betrouwbaarheid en zekerheid ter bescherming van de financiële belangen van de Unie;

13. is verheugd over het feit dat het Europees Kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging op 24 september 2024 financiële autonomie heeft verkregen; merkt derhalve op dat de Rekenkamer voor het begrotingsjaar 2024 voor het eerst deze gemeenschappelijke onderneming heeft gecontroleerd, naast de elf andere gemeenschappelijke ondernemingen;

14. wijst erop dat het zich ervan bewust is dat verschillende gemeenschappelijke ondernemingen in de loop van het begrotingsjaar 2024 in aanzienlijke mate werden of hadden kunnen worden getroffen door belangrijke gebeurtenissen die van invloed zouden kunnen zijn op hun prestaties; merkt met name op dat:

   a) de activiteiten van bepaalde gemeenschappelijke ondernemingen nog steeds sterk werden beïnvloed door de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne; deze gevolgen komen met name tot uiting in verstoringen van toeleveringsketens, vertragingen bij de uitvoering van projecten en stijgingen van de operationele kosten;

b) de Verenigde Staten van Amerika een zeer groot deel van de door het Amerikaanse Bureau voor Internationale Ontwikkeling beheerde programma's hebben geschrapt, waaronder programma's op het gebied van mondiale gezondheid, hetgeen kan leiden tot minder mogelijkheden voor medefinanciering en partnerschap voor de twee gemeenschappelijke ondernemingen van de Europese Unie die op dit gebied actief zijn (de Gemeenschappelijke Onderneming "Initiatief voor innovatieve gezondheidszorg" en de Gemeenschappelijke Onderneming "Mondiale gezondheid EDCTP3"), evenals risico's voor de toeleveringsketen en de uitvoering, en een grotere financiële druk en onzekerheid voor de Unie; wijst er echter op dat het tijdstip van deze schrapping ook een strategische kans voor de Unie zou kunnen zijn om haar rol op het gebied van mondiale gezondheid te versterken, haar veerkracht te vergroten en haar leiderschap te doen gelden;

c) de verordening artificiële intelligentie ([9]) van de Unie op 1 augustus 2024 in werking is getreden, waarmee een gemeenschappelijk rechtskader voor risicovolle artificiële-intelligentiesystemen en transparantieverplichtingen is vastgesteld; veel gemeenschappelijke ondernemingen, met name die welke zich bezighouden met partnerschappen op het gebied van digitalisering, innovatie en artificiële intelligentie, zullen zich aan dit kader moeten aanpassen, hetgeen kan leiden tot strengere nalevingsvereisten, beoordeling van regelgevingsrisico's en aanpassingen van de reikwijdte van projecten, oproepen tot het indienen van voorstellen en de verantwoordelijkheden van de verschillende actoren die bij de uitvoering van de projecten betrokken zijn;

15. herinnert eraan dat de gemeenschappelijke ondernemingen hun activiteiten moeten uitvoeren volgens de regels van goed financieel beheer, zodat zij doeltreffend bijdragen aan de verwezenlijking van de beleidsdoelstellingen van de Unie en aan de goede uitvoering van de Uniebegroting; spreekt niettemin zijn bezorgdheid uit over bepaalde elementen die naar voren zijn gekomen in de bevindingen van de Rekenkamer, zoals uiteengezet in deze resolutie;

Jaarrekeningen

16. stelt vast dat, volgens het verslag van de Rekenkamer, de jaarrekeningen over 2024 van de twaalf gecontroleerde gemeenschappelijke ondernemingen op alle materiële punten een getrouw beeld geven van de financiële situatie van de gemeenschappelijke ondernemingen per 31 december 2024, van de resultaten van hun verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van hun nettoactiva in het afgesloten begrotingsjaar, overeenkomstig hun financiële reglementen en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels; merkt voorts op dat de Rekenkamer derhalve goedkeurende controleoordelen heeft afgegeven over de betrouwbaarheid van de jaarrekeningen van de gemeenschappelijke ondernemingen;

17. merkt op dat in het verslag van de Rekenkamer wordt vastgesteld dat de onderliggende verrichtingen bij de jaarrekeningen op alle materiële punten wettig en regelmatig zijn; merkt voorts op dat de Rekenkamer derhalve goedkeurende controleoordelen heeft afgegeven over de wettigheid en regelmatigheid van zowel de ontvangsten als de betalingen die ten grondslag liggen aan de rekeningen van de gemeenschappelijke ondernemingen;

18. merkt op dat in de jaarrekening van het Europees Kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging voor 2024 uitgebreide informatie ontbreekt over de cumulatieve bijdragen van de leden vóór het zijn autonomie verkreeg; merkt op dat in de jaarrekening 2024 de bijdragen aan de programma's Horizon Europa en Digitaal Europa niet worden vermeld en de totale bijdragen niet worden vergeleken met de jaarlijkse streefdoelen die voor elk programma zijn vastgesteld; sluit zich aan bij de aanbeveling van de Rekenkamer dat het Europees Kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging systematisch de vrijwillige financiële bijdragen en bijdragen in natura van de lidstaten aan gezamenlijke acties en de daarmee samenhangende administratieve kosten moet verzamelen, controleren en rapporteren;

19. neemt kennis van het feit dat het risico voor de wettigheid en regelmatigheid van de ontvangsten voor alle gemeenschappelijke ondernemingen laag werd geacht;

Begrotings- en financieel beheer

20. merkt op dat in 2024 de totale beschikbare begroting voor betalingen voor de twaalf gemeenschappelijke ondernemingen die door de Rekenkamer zijn gecontroleerd, 3,2 miljard EUR bedroeg; merkt op dat de Rekenkamer ervan uitgaat dat de totale beschikbare begroting voor betalingen niet-gebruikte kredieten uit voorgaande jaren omvat die de gemeenschappelijke ondernemingen opnieuw in de begroting van het huidige jaar hebben opgenomen, alsook bestemmingsontvangsten en herschikkingen die aan het volgende jaar zijn toegewezen; merkt meer in het bijzonder het volgende op:

a) de totale beschikbare begroting in 2024 voor de Gemeenschappelijke Onderneming "Derde ATM-onderzoek in het kader van het gemeenschappelijk Europees luchtruim" bedroeg 112,7 miljoen EUR aan vastleggingskredieten (tegenover 111,2 miljoen EUR in 2023) en 110,6 miljoen EUR aan betalingskredieten (tegenover 241,5 miljoen EUR in 2023); stelt vast dat volgens het verslag over het begrotings- en financieel beheer van de

([9]) Verordening (EU) 2024/1689 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 en (EU) 2019/2144, en de Richtlijnen 2014/90/EU, (EU) 2016/797 en (EU) 2020/1828 (verordening artificiële intelligentie) (PB L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

Gemeenschappelijke Onderneming “Derde ATM-onderzoek in het kader van het gemeenschappelijk Europees luchtruim” het totale uitvoeringspercentage van de begroting voor het begrotingsjaar 2024 42 % bedroeg voor vastleggingskredieten en 36 % voor betalingskredieten; merkt op dat deze lage percentages door de Gemeenschappelijke Onderneming waren voorzien en voornamelijk voortvloeiden uit de operationele uitgaven; herhaalt zijn bezorgdheid van vorig jaar over het lage uitvoeringspercentage van de betalingskredieten voor infrastructuur en operationele uitgaven, dat in 2024 verder is gedaald tot 45 %, tegenover 55 % in 2023; merkt voorts op dat in 2024 3,1 miljoen EUR aan ongebruikte administratieve betalingskredieten is overgedragen naar de begroting voor 2025; bovendien is 11,3 miljoen EUR aan ongebruikte administratieve betalingskredieten gereserveerd voor geplande toekomstige administratieve uitgaven; sluit zich aan bij de aanbeveling van de Rekenkamer dat het “Derde ATM-onderzoek in het kader van het gemeenschappelijk Europees luchtruim” bij de planning van zijn begroting voor administratieve betalingen voor 2027 proactief rekening moet houden met de omvang van de eind 2024 geaccumuleerde ongebruikte administratieve kredieten;

b) de totale beschikbare begroting in 2024 voor de Gemeenschappelijke Onderneming “Schone luchtvaart” bedroeg 172,0 miljoen EUR aan vastleggingskredieten (tegenover 269 miljoen EUR in 2023) en 302,6 miljoen EUR aan betalingskredieten (tegenover 486,0 miljoen EUR in 2023); stelt voorts vast dat volgens het verslag over het begrotings- en financieel beheer van de Gemeenschappelijke Onderneming “Schone luchtvaart” het totale uitvoeringspercentage van de begroting voor het begrotingsjaar 2024 99,9 % bedroeg voor vastleggingskredieten en 84,4 % voor betalingskredieten (exclusief de ongebruikte kredieten); merkt op dat het lagere betalingspercentage van 84,4 % voornamelijk te wijten was aan geleverde maar nog niet gefactureerde diensten en vervroegde financiering voor activiteiten in 2025; erkent dat de begroting over het algemeen tegen een goed tempo wordt uitgevoerd; wijst niettemin op het lage uitvoeringspercentage van de betalingskredieten voor infrastructurele en operationele uitgaven en de begroting voor betalingen in het kader van Horizon Europa, die in 2024 respectievelijk op slechts 67 % en 52 % neerkwamen; merkt op dat de Gemeenschappelijke Onderneming “Schone luchtvaart” het nieuwe budgettaire, boekhoudkundige en financiële systeem (SUMMA) van de Commissie test, dat nog niet volledig operationeel is; verzoekt de Gemeenschappelijke Onderneming in dit verband de betrouwbaarheid van de gegevens te waarborgen door middel van passende handmatige verwerking en aanvullende verificatiecontroles waar nodig;

c) de totale beschikbare begroting in 2024 voor de Gemeenschappelijke Onderneming “Initiatief voor innovatieve gezondheidszorg” bedroeg 269,8 miljoen EUR aan vastleggingskredieten (tegenover 223,2 miljoen EUR in 2023) en 205,7 miljoen EUR aan betalingskredieten (tegenover 225,9 miljoen EUR in 2023); stelt vast dat volgens het verslag over het begrotings- en financieel beheer van de Gemeenschappelijke Onderneming “Initiatief voor innovatieve gezondheidszorg” het totale uitvoeringspercentage van de begroting voor het begrotingsjaar 2024 65,6 % bedroeg voor vastleggingskredieten en 94,6 % voor betalingskredieten; wijst op de lage uitvoeringspercentages van de vastleggings- en betalingskredieten voor operationele uitgaven, die 64,5 % bedroegen; neemt kennis van de uitleg van de Gemeenschappelijke Onderneming en verzoekt haar in het algemeen elke afdeling van haar begroting in een gezond tempo uit te voeren;

d) de totale beschikbare begroting in 2024 voor de Gemeenschappelijke Onderneming “Schone waterstof” bedroeg 215,1 miljoen EUR aan vastleggingskredieten (tegenover 268,9 miljoen EUR in 2023) en 150,7 miljoen EUR aan betalingskredieten (tegenover 327,8 miljoen EUR in 2023); stelt voorts vast dat volgens het verslag over het begrotings- en financieel beheer van de Gemeenschappelijke Onderneming “Schone waterstof” het totale uitvoeringspercentage van de begroting voor het begrotingsjaar 2024 98 % bedroeg voor vastleggingskredieten en 84,3 % voor betalingskredieten, hetgeen erop wijst dat er geen ernstige problemen waren met het tempo van de begrotingsuitvoering; wijst niettemin op het lage uitvoeringspercentage van de betalingskredieten voor infrastructurele en operationele uitgaven, dat slechts 58,2 % bedroeg; neemt kennis van de uitleg van de Gemeenschappelijke Onderneming; steunt de aanbeveling van de Rekenkamer dat de Gemeenschappelijke Onderneming “Schone waterstof” bij de planning van haar begroting voor administratieve betalingen voor 2027 proactief rekening moet houden met de omvang van de eind 2024 geaccumuleerde ongebruikte administratieve kredieten;

e) de totale beschikbare begroting in 2024 voor de Gemeenschappelijke Onderneming “Chips” bedroeg 1 062,8 miljoen EUR aan vastleggingskredieten (tegenover 835,7 miljoen EUR in 2023) en 724,4 miljoen EUR aan betalingskredieten (tegenover 518,4 miljoen EUR in 2023); stelt voorts vast dat volgens het verslag over het begrotings- en financieel beheer van de Gemeenschappelijke Onderneming “Chips” het totale uitvoeringspercentage van de begroting voor het begrotingsjaar 2024 99 % bedroeg voor vastleggingskredieten en 67 % voor betalingskredieten, hetgeen erop wijst dat er nog enkele problemen bestaan, met name de lage uitvoeringsgraad van de betalingskredieten voor operationele uitgaven, die 67 % bedroeg, waarbij de betalingen voor Digitaal Europa met 6 % bijzonder laag waren; neemt kennis van de uitleg van de Gemeenschappelijke Onderneming, maar betreurt het aanhoudende lage uitvoeringspercentage ten zeerste en richt het algemene verzoek aan de Gemeenschappelijke Onderneming om elke afdeling van haar begroting in een gezond tempo uit te voeren;

f) de totale beschikbare begroting in 2024 voor de Gemeenschappelijke Onderneming "Een circulair biogebaseerd Europa" bedroeg 222,9 miljoen EUR aan vastleggingskredieten (tegenover 227,4 miljoen EUR in 2023) en 191,7 miljoen EUR aan betalingskredieten (tegenover 137,4 miljoen EUR in 2023); stelt vast dat volgens het verslag over het begrotings- en financieel beheer van de Gemeenschappelijke Onderneming "Een circulair biogebaseerd Europa" het totale uitvoeringspercentage van de begroting voor het begrotingsjaar 2024 96 % bedroeg voor vastleggingskredieten en 82 % voor betalingskredieten, hetgeen erop wijst dat er geen ernstige problemen waren met het tempo van de begrotingsuitvoering;

g) de totale beschikbare begroting in 2024 voor de Gemeenschappelijke Onderneming "Europese spoorwegen" bedroeg 114,6 miljoen EUR aan vastleggingskredieten (tegenover 102,6 miljoen EUR in 2023) en 120,8 miljoen EUR aan betalingskredieten (tegenover 120,3 miljoen EUR in 2023); stelt vast dat volgens het verslag over het begrotings- en financieel beheer van de Gemeenschappelijke Onderneming "Europese spoorwegen" het totale uitvoeringspercentage van de begroting voor het begrotingsjaar 2024 70 % bedroeg voor vastleggingskredieten en 64 % voor betalingskredieten; neemt ter kennis dat het uitvoeringspercentage voor de actieve operationele begroting van EU-Rail in 2024 uitkwam op 99,9 % voor vastleggingskredieten en 87,9 % voor betalingskredieten; is niettemin bezorgd over het over het algemeen lage uitvoeringspercentage; neemt ter kennis dat deze lage percentages volgens de Gemeenschappelijke Onderneming te verklaren vallen doordat zij middelen achter de hand moet houden ter financiering van de tweede golf van projecten op het gebied van vlaggenschipprogramma's, waarvan de subsidieovereenkomsten in 2026 zullen worden ondertekend; verzoekt de Gemeenschappelijke Onderneming ervoor te zorgen dat elke afdeling van haar begroting in een gezond tempo wordt uitgevoerd; benadrukt in dit verband hoe belangrijk het is de Gemeenschappelijke Onderneming te blijven steunen en een goede uitvoering van haar activiteiten te waarborgen, in het licht van de comparatieve voordelen van spoorvervoer op het gebied van milieuprestaties, landgebruik, energieverbruik en veiligheid;

h) de totale beschikbare begroting in 2024 voor de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing bedroeg 307,1 miljoen EUR aan vastleggingskredieten (tegenover 1 136 miljoen EUR in 2023) en 347,7 miljoen EUR aan betalingskredieten (tegenover 1 058 miljoen EUR in 2023); stelt vast dat volgens het verslag over het begrotings- en financieel beheer van de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing het totale uitvoeringspercentage van de begroting voor het begrotingsjaar 2024 72 % bedroeg voor vastleggingskredieten en 59 % voor betalingskredieten, hetgeen erop wijst dat er nog steeds problemen zijn met het tempo van de begrotingsuitvoering; wijst met name op het lage uitvoeringspercentage van de betalingskredieten voor operationele uitgaven, dat 59 % bedroeg; neemt kennis van de uitleg van de Gemeenschappelijke Onderneming; herinnert er in dit verband aan dat het uitvoeringspercentage van de subsidiebetalingen in het kader van Horizon Europa in 2024 is gedaald tot 27 % (tegenover 36 % in 2023), voornamelijk als gevolg van vertragingen bij de voltooiing van de technische en financiële controles vooraf van de verslagen van de begunstigden; benadrukt ook het lage uitvoeringspercentage van de betalingskredieten voor administratieve uitgaven, dat 61 % bedroeg; neemt kennis van de uitleg van de Gemeenschappelijke Onderneming in haar schriftelijke antwoorden op het verslag van de Rekenkamer; houdt rekening met de aanvullende informatie die de Gemeenschappelijke Onderneming tijdens haar hoorzitting voor de Commissie begrotingscontrole heeft verstrekt, en verzoekt haar in het algemeen elke afdeling van haar begroting in een gezond tempo uit te voeren;

i) de totale beschikbare begroting in 2024 voor de Gemeenschappelijke Onderneming "Slimme netwerken en diensten" bedroeg 132,6 miljoen EUR aan vastleggingskredieten (tegenover 134,7 miljoen EUR in 2023) en 132,8 miljoen EUR aan betalingskredieten (tegenover 122,9 miljoen EUR in 2023); stelt voorts vast dat volgens het verslag over het begrotings- en financieel beheer van de Gemeenschappelijke Onderneming "Slimme netwerken en diensten" het totale uitvoeringspercentage van de begroting voor het begrotingsjaar 2024 99 % bedroeg voor vastleggingskredieten en 96 % voor betalingskredieten, hetgeen erop wijst dat er geen ernstige problemen waren met het tempo van de begrotingsuitvoering; merkt niettemin op dat de uitvoeringspercentages voor de administratieve begroting, namelijk de infrastructurele en operationele uitgaven, relatief laag zijn, namelijk 59 % van de vastleggingskredieten en 66 % van de betalingskredieten, en verzoekt de Gemeenschappelijke Onderneming te zorgen voor een betere uitvoering van dit deel van haar administratieve begroting;

j) de totale beschikbare begroting in 2024 voor de Gemeenschappelijke Onderneming "Mondiale gezondheid EDCTP3" bedroeg 224,6 miljoen EUR aan vastleggingskredieten (tegenover 136,4 miljoen EUR in 2023) en 80,3 miljoen EUR aan betalingskredieten (tegenover 2,2 miljoen EUR in 2023); stelt vast dat volgens het verslag over het begrotings- en financieel beheer van de Gemeenschappelijke Onderneming "Mondiale gezondheid EDCTP3" het totale uitvoeringspercentage van de begroting voor het begrotingsjaar 2024 98 % bedroeg voor vastleggingskredieten en 96 % voor betalingskredieten, hetgeen erop wijst dat er geen ernstige problemen waren met het tempo van de begrotingsuitvoering; wijst echter op het lage percentage betalingskredieten voor een deel van haar administratieve begroting, namelijk de infrastructuur- en exploitatiekosten,

dat slechts 37 % van de betalingskredieten bedroeg; neemt kennis van de uitleg van de Gemeenschappelijke Onderneming en verzoekt haar bij de planning van haar begroting voor administratieve betalingen voor 2027 maatregelen te nemen om te zorgen voor een betere uitvoering van dit deel van haar administratieve begroting, onder meer door proactief rekening te houden met het bedrag aan ongebruikte administratieve kredieten dat zij eind 2024 al had opgebouwd;

k) de totale beschikbare begroting in 2024 voor de Gemeenschappelijke Onderneming voor het Europees Kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging bedroeg 313,3 miljoen EUR aan vastleggingskredieten en 101,6 miljoen EUR aan betalingskredieten; stelt voorts vast dat volgens het verslag over het begrotings- en financieel beheer voor de periode tussen 24 september 2024, toen de Gemeenschappelijke Onderneming financiële autonomie verwierf, en eind 2024 het totale uitvoeringspercentage van de begroting 90,5 % bedroeg voor vastleggingskredieten en 82 % voor betalingskredieten, hetgeen erop wijst dat er geen belangrijke problemen zijn geconstateerd met betrekking tot het tempo van de begrotingsuitvoering; wijst echter op het lage percentage betalingskredieten voor een deel van haar administratieve begroting, namelijk de afdeling gebouwen, IT en andere, dat slechts 27,1 % van de betalingskredieten bedroeg; neemt kennis van de uitleg van de Gemeenschappelijke Onderneming en verzoekt haar te zorgen voor een betere uitvoering van dit deel van haar administratieve begroting;

l) de totale beschikbare begroting in 2024 voor de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie bedroeg 811,8 miljoen EUR aan vastleggingskredieten (tegenover 807 miljoen EUR in 2023) en 693,7 miljoen EUR aan betalingskredieten (tegenover 631,5 miljoen EUR in 2023); stelt voorts vast dat volgens het verslag over het begrotings- en financieel beheer van de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie het totale uitvoeringspercentage van de begroting voor het begrotingsjaar 2024 92 % bedroeg voor vastleggingskredieten en 93 % voor betalingskredieten, hetgeen erop wijst dat er niet langer ernstige problemen waren met het tempo van de begrotingsuitvoering (tegenover een uitvoeringspercentage van 73 % in 2023 voor vastleggingskredieten); merkt een verbetering op in het uitvoeringspercentage van de operationele uitgaven, dat 92 % bedroeg voor vastleggingskredieten en 93 % voor betalingskredieten, vergeleken met 2023, toen het uitvoeringspercentage van de vastleggingskredieten voor operationele uitgaven 70 % bedroeg;

21. benadrukt dat alle gemeenschappelijke ondernemingen hun interne financiële controles en transparantiekaders moeten versterken om ervoor te zorgen dat middelen efficiënt en in overeenstemming met de strategische doelstellingen van de Unie worden toegewezen;

22. deelt de bezorgdheid van de Rekenkamer over het aanhoudend lage gebruik van kredieten door bepaalde gemeenschappelijke ondernemingen bij de uitvoering van hun operationele en administratieve begroting; verzoekt de betrokken gemeenschappelijke ondernemingen om de goedkeuring en daadwerkelijke uitvoering van corrigerende maatregelen te versnellen, in volledige overeenstemming met de aanbevelingen van de Rekenkamer, teneinde herhaling van deze geconstateerde tekortkomingen te voorkomen; wijst erop dat de accumulatie van ongebruikte kredieten leidt tot kasoverschotten die niet kunnen worden herbestemd voor andere activiteiten en programma's van de Unie; is van mening dat de aanhoudende toename van overschotten in contanten wijst op tekortkomingen in de realiteitszin van de begroting en het vermogen om programma's uit te voeren; verzoekt de Commissie van gemeenschappelijke ondernemingen met aanhoudende overschotten een jaarplan voor het verminderen van die overschotten te verlangen, met meetbare mijlpalen en een duidelijk verband met de factoren die tot vertragingen leiden; uit met name zijn bezorgdheid over het volgende:

a) het feit dat het kasoverschot van de Gemeenschappelijke Onderneming "Chips" in 2024 is gestegen tot 479 miljoen EUR aan het einde van het jaar, tegenover 438 miljoen EUR aan het einde van 2023; neemt kennis van de uitleg van de Gemeenschappelijke Onderneming; herhaalt niettemin zijn oproep aan de Gemeenschappelijke Onderneming "Chips" om herhaling van soortgelijke situaties te voorkomen en is ingenomen met de ambitie die door de Gemeenschappelijke Onderneming is uitgesproken om dit probleem tegen 2025 op te lossen;

b) het feit dat het kasoverschot van de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing in de loop van 2024 ook is toegenomen tot 904,7 miljoen EUR aan het einde van het jaar, tegenover 840,7 miljoen EUR aan het einde van 2023; neemt kennis van de corrigerende maatregelen waarvan de uitvoering in 2024 is gestart; herhaalt niettemin zijn oproep aan de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing om haar inspanningen te stroomlijnen om herhaling van soortgelijke situaties te voorkomen;

23. is verheugd over de aanzienlijke vermindering van het gecumuleerde kasoverschot van de Gemeenschappelijke Onderneming "Schone luchtvaart" van 237 miljoen EUR eind 2023 tot 105 miljoen EUR eind 2024, hetgeen neerkomt op een daling met 56 %; neemt kennis van de uitleg dat het resterende overschot nodig is om te voorzien in de betalingsbehoeften voor de eerste vier maanden van 2025; beschouwt deze ontwikkeling als een positieve stap in de richting van een betere financiële planning en begrotingsuitvoering; benadrukt dat deze aanpak als een goed voorbeeld kan dienen voor andere gemeenschappelijke ondernemingen die met soortgelijke uitdagingen worden geconfronteerd;

24. deelt de bezorgdheid van de Rekenkamer over de aanhoudende vertragingen bij de bijdragen van de leden aan bepaalde gemeenschappelijke ondernemingen, met name gezien het risico dat sommige gemeenschappelijke ondernemingen hun bijdragedoelstellingen niet halen; verzoekt de betrokken gemeenschappelijke ondernemingen maatregelen te blijven nemen om dergelijke situaties in de toekomst te voorkomen; herinnert eraan dat het halen van de bijdragedoelstellingen de verantwoordelijkheid en de plicht van de betrokken gemeenschappelijke ondernemingen is en dat het niet halen van de bijdragedoelstellingen in strijd is met de idee die aan gemeenschappelijke ondernemingen ten grondslag ligt; maakt zich meer in het bijzonder zorgen over het volgende:

   a) de situatie van de Gemeenschappelijke Onderneming "Derde ATM-onderzoek in het kader van het gemeenschappelijk Europees luchtruim", waarvoor het streefdoel voor operationele bijdragen van haar lid Eurocontrol slechts voor 70 % werd gehaald, waardoor de Gemeenschappelijke Onderneming niet over de geplande bijdragen beschikte om haar deel van Horizon 2020 volledig uit te voeren; merkt op dat de bijdragen van Eurocontrol ook onder de Horizon Europa-doelstelling voor 2024 lagen en slechts 16 % van het streefbedrag van 500 miljoen EUR bereikten; sluit zich aan bij de aanbeveling van de Rekenkamer dat de Gemeenschappelijke Onderneming "Derde ATM-onderzoek in het kader van het gemeenschappelijk Europees luchtruim" moet samenwerken met Eurocontrol om haar bijdragen te verhogen en de voortgang jaarlijks te monitoren;

   b) de situatie van de Gemeenschappelijke Onderneming "Mondiale gezondheid EDCTP3", waar eind 2024 het niveau van de geldelijke bijdragen van de deelnemende partners zeer laag was, namelijk 15,6 miljoen EUR, hetgeen neerkomt op 4 % van het streefbedrag van 400 miljoen EUR; merkt op dat het huidige tekort aan bijdragen het hefboomeffect van de activiteiten van de Gemeenschappelijke Onderneming aanzienlijk kan verminderen, waardoor het risico bestaat dat de programmadoelstellingen niet worden gehaald; sluit zich aan bij de aanbeveling van de Rekenkamer dat de Gemeenschappelijke Onderneming "Mondiale gezondheid EDCTP3" een uitgebreid actieplan moet opstellen om extra bijdragende partners uit Europa en daarbuiten te identificeren en aan te trekken, teneinde haar onderzoeks- en innovatiecapaciteit te versterken, verdere financiële bijdragen veilig te stellen en de verwezenlijking van haar programmadoelstellingen te waarborgen;

   c) de situatie van de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing, die ten opzichte van vorig jaar niet is verbeterd, waarbij de bijdragen van particuliere leden in het kader van Horizon Europa en Digitaal Europa eind 2024 ongewijzigd bleven op 0,3 % van het MFK-streefbedrag voor 2021-2027 van 900 miljoen EUR; wijst er nogmaals op dat het bereiken van de bijdragedoelstellingen als een plicht van de Gemeenschappelijke Onderneming moet worden beschouwd; herhaalt de aanbeveling van vorig jaar dat de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing nauw moet samenwerken met de Commissie bij de herbeoordeling van het huidige streefcijfer voor de bijdragen van particuliere leden in het kader van Horizon Europa en Digitaal Europa om de haalbaarheid ervan te waarborgen; verzoekt de Commissie het huidige streefcijfer opnieuw te beoordelen en is ingenomen met het lopende proces in dit verband;

Aanbestedingen en concessies

25. merkt op dat de Rekenkamer in haar verslag voor het jaar 2024 geen specifieke kwesties met betrekking tot aanbestedingen en concessies heeft gesignaleerd; wijst niettemin op het belang van aanbestedingen als instrument om beleidsdoelstellingen zoals strategische autonomie, innovatie, de milieu- en sociale agenda, mededinging of rechtszekerheid te bevorderen; moedigt de gemeenschappelijke ondernemingen aan om bij hun aanbestedingen meer strategische criteria op te nemen inzake maatschappelijke verantwoordelijkheid, duurzaamheid gedurende de levenscyclus, voorzieningszekerheid, degelijkheid van de cyberbeveiliging, veerkracht en innovatiecapaciteit; feliciteert enkele gemeenschappelijke ondernemingen die dergelijke praktijken al toepassen (bijvoorbeeld de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie, die in 2024 in meer dan 50 % van haar aanbestedingen duurzaamheidseisen heeft opgenomen);

26. is ingenomen met de organisatieoverschrijdende initiatieven van de gemeenschappelijke ondernemingen op het gebied van overheidsopdrachten en contractbeheer voor zaken van gemeenschappelijk belang en voor gemeenschappelijk gebruik, die een economisch efficiënt gebruik van de hun ter beschikking staande middelen hebben bevorderd en hun onderhandelingspositie hebben versterkt;

27. verzoekt alle gemeenschappelijke ondernemingen hun maatregelen ter bevordering van gendergelijkheid op alle niveaus te versterken, teneinde genderevenwicht te integreren in alle activiteiten in verband met aanbestedingen, subsidies en concessies, in overeenstemming met de beginselen van verdienste, excellentie en gelijke kansen, en er tegelijkertijd voor te zorgen dat bij selectie- en financieringsbesluiten naar behoren rekening wordt gehouden met prestaties;

28. dringt er bij alle gemeenschappelijke ondernemingen op aan om geografisch evenwicht in alle aanbestedings- en subsidieprocedures te integreren, zonder afbreuk te doen aan de concurrentie, kwaliteit en excellentie, en gevallen waarin geen adequate spreiding wordt bereikt, naar behoren te motiveren; dringt erop aan specifieke aandacht te besteden aan lidstaten en regio's met een lager inkomensniveau of een beperkte innovatiecapaciteit om deze gebieden te ondersteunen en ervoor te zorgen dat gemeenschappelijke ondernemingen de verschillen in ontwikkelingsniveau helpen te verkleinen, waarbij wordt gewaarborgd dat de technologische en de energietransitie op een eerlijke en rechtvaardige manier worden uitgevoerd en de regionale cohesie in stand wordt gehouden; benadrukt dat financiering een duidelijke Europese meerwaarde moet blijven opleveren, met bijzondere aandacht voor kmo's;
29. wijst op de noodzaak van een eerlijke en billijke geografische verdeling van de financiële middelen van de gemeenschappelijke ondernemingen, met bijzondere aandacht voor regio's met een lagere innovatiecapaciteit en voor kmo's, waarbij open concurrentie wordt gewaarborgd en ervoor wordt gezorgd dat gefinancierde projecten een duidelijke Europese meerwaarde opleveren;

Welzijn van personeel, aanwerving en genderevenwicht

30. is bezorgd over de stand van zaken met betrekking tot de voltooiing van de personeelsvoorziening binnen de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing, meer in het bijzonder over het trage tempo van de aanwervingen, en verzoekt de Gemeenschappelijke Onderneming haar procedures te stroomlijnen om ervoor te zorgen dat alle vacatures snel worden vervuld;
31. neemt kennis van de ontevredenheid onder het personeel van de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie, zoals blijkt uit een recente personeelsenquête, en de gevolgen daarvan voor het welzijn van het personeel; benadrukt dat personeelsleden in een fysiek en psychologisch veilige omgeving moeten kunnen werken; onderstreept voorts hoe belangrijk het is institutionele kennis te behouden; betreurt in dit verband dat de gemeenschappelijke onderneming nog steeds in hoge mate afhankelijk is van externe dienstverleners; verzoekt de gemeenschappelijke onderneming onverwijld maatregelen te nemen om beide kwesties aan te pakken;
32. herhaalt zijn oproep tot een coherent, transparant en billijk personeelsbeleid in alle gemeenschappelijke ondernemingen, waarbij wordt gezorgd voor inclusieve arbeidsomstandigheden, loopbaanontwikkeling, een evenwicht tussen werk en privéleven en ondersteuning op het gebied van geestelijke gezondheid; is ingenomen met het gebruik van flexibele werkregelingen en benadrukt dat deze de nodige organisatorische flexibiliteit moeten bieden om tegemoet te komen aan de personeelsbehoeften van de gemeenschappelijke ondernemingen; dringt erop aan het vermogen om hooggespecialiseerd talent aan te trekken te verbeteren en tegelijkertijd fatsoenlijke en stabiele arbeidsomstandigheden te waarborgen en transparante interne loopbaanontwikkeling te bevorderen;
33. is verheugd over de vooruitgang die de gemeenschappelijke ondernemingen hebben geboekt bij het verbeteren van de kwaliteit en toegankelijkheid van gegevens over het genderevenwicht en de geografische spreiding van het personeel en de governancestructuren; benadrukt dat betere gegevens de verantwoordingsplicht versterken en gerichtere maatregelen mogelijk maken om diversiteit te bevorderen, een billijke vertegenwoordiging van de leden te waarborgen en een gezonde en productieve werkomgeving in alle gemeenschappelijke ondernemingen te ondersteunen;
34. verzoekt alle gemeenschappelijke ondernemingen een evenwichtige vertegenwoordiging in leidinggevende functies en besluitvormingsorganen te bevorderen, met volledige inachtneming van op competenties gebaseerde selectieprocedures, en de vooruitgang op evenredige en transparante wijze te monitoren; wijst erop dat het belangrijk is loonkloven aan te pakken en gelijke kansen op loopbaanontwikkeling te bevorderen; neemt in dit verband kennis van positieve ontwikkelingen in de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing, waar 72,5 % van het personeel vrouw en 27,5 % man is en waar 40 % van het uitgebreide managementteam man en 60 % vrouw is;
35. benadrukt dat de gemeenschappelijke ondernemingen ervoor moeten zorgen dat de gefinancierde projecten voldoen aan de toepasselijke sociale en arbeidsnormen, bijdragen tot duurzame economische groei, innovatie, het concurrentievermogen en hoogwaardige werkgelegenheid in de Unie en stroken met de beginselen van een rechtvaardige transitie;
36. dringt er bij de gemeenschappelijke ondernemingen op aan een gestructureerde samenwerking met Europese universiteiten te ontwikkelen om jonge afgestudeerden beter te bereiken en toekomstige aanwervingen in de hand te werken; moedigt de gemeenschappelijke ondernemingen voorts aan de mobiliteit met universiteiten en de onderzoeks- en beroepsmobiliteit te bevorderen en maatregelen te nemen die gericht zijn op de ontwikkeling van menselijk kapitaal, met name jonge werknemers, ingenieurs en onderzoekers, met inbegrip van de integratie van investeringsprojecten in onderwijs, opleiding en werkplekleren om duurzame innovatie, continuïteit van de beroepsbevolking en het concurrentievermogen van de Europese economie op lange termijn te waarborgen;

Beheers- en controlesystemen

37. is ingenomen met de werkzaamheden van de Rekenkamer bij het onderzoeken van de operationele uitgaven van de gemeenschappelijke ondernemingen voor onderzoek en innovatie, die bestonden uit een steekproef van 33 willekeurig geselecteerde subsidieovereenkomsten uit 2024 (tussentijdse of definitieve betalingen en verrekeningen van voorschotten) op het niveau van de eindbegunstigden; is bezorgd over de resultaten van dit onderzoek, waaruit bleek dat er aanhoudende systematische fouten waren; merkt op dat deze fouten voornamelijk betrekking hebben op onjuiste declaraties van personeelskosten door begunstigden, met inbegrip van de berekening van uur- of dagtarieven,

de opname van indirecte kosten in eenheidskosten, de declaratie van onderaannemingskosten als personeelskosten en de opname van niet-subsidiabele uitrustingskosten; verzoekt de gemeenschappelijke ondernemingen deze tekortkomingen aan te pakken; verzoekt voorts de Commissie en de gemeenschappelijke auditdienst de kwijtingsautoriteit een geconsolideerde analyse te verstrekken van de onderliggende oorzaken van terugkerende fouten in verband met personeelskosten in de gemeenschappelijke ondernemingen, en steun te verlenen aan geharmoniseerde preventieve richtsnoeren, gerichte controles vooraf voor begunstigden met een hoog risico, en financiële correcties wanneer soortgelijke fouten worden vastgesteld;

38. is ingenomen met het werk van de Rekenkamer bij het onderzoek van de uitgaven van de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie, dat een steekproef van dertig willekeurige transacties omvatte; merkt op dat de Rekenkamer een geval heeft vastgesteld waarin een substantiële wijziging van twee onroerendgoedovereenkomsten niet via een nieuwe aanbestedingsprocedure was aangepakt; verzoekt de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie ervoor te zorgen dat materiële wijzigingen van contracten systematisch leiden tot een herbeoordeling van de aanbesteding, met inbegrip van een juridische toetsing en de publicatie van een duidelijke motivering, en aan de kwijtingsautoriteit verslag uit te brengen over de genomen corrigerende maatregelen;

39. is bezorgd over de bevinding van de Rekenkamer dat in december 2024 slechts vier gemeenschappelijke ondernemingen (Gemeenschappelijke Onderneming "Europese spoorwegen", Gemeenschappelijke Onderneming "Schone luchtvaart", Gemeenschappelijke Onderneming "Initiatief voor innovatieve gezondheidszorg" en Gemeenschappelijke Onderneming "Chips") een op risico's gebaseerd controlekader voor subsidiebetalingen in het kader van Horizon Europa hadden vastgesteld, ondanks de verwachte stijging van dergelijke betalingen; herinnert eraan dat een robuust, systematisch en gecentraliseerd risicogebaseerd controlekader essentieel is om controles vooraf van begunstigden met een hoog risico, een doeltreffende follow-up van controlebevindingen en betrouwbare betrouwbaarheidsverklaringen van de directeur te waarborgen; benadrukt dat audit- en controlewerkzaamheden gericht moeten zijn op gebieden met een hoger financieel en prestatierisico, terwijl voor terugkerende verrichtingen met een laag risico vereenvoudigde verificatiemethoden moeten worden toegepast; onderstreept dat een dergelijke aanpak de zekerheid kan verbeteren en de administratieve lasten voor begunstigden en deelnemende staten aanzienlijk kan verminderen; verzoekt alle overige gemeenschappelijke ondernemingen een op risico's gebaseerd controlekader voor subsidiebetalingen in het kader van Horizon Europa/Digitaal Europa af te ronden en uit te voeren, met inbegrip van: i) duidelijke risicoscores voor begunstigden en projecten; ii) versterkte controles vooraf voor gevallen met een hoog risico; iii) systematische terugkoppeling van de resultaten van controles achteraf naar toekomstige controleplanningen, en iv) consistente rapportage van informatie in de betrouwbaarheidsverklaring van de uitvoerend directeur;

40. is bezorgd dat in het risicobeheersysteem van de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie onvoldoende rekening wordt gehouden met de materiële risico's die voortvloeien uit de herziening van de ITER-uitgangswaarden in 2024, met inbegrip van de horizontale gevolgen voor het personeelsbeleid; merkt op dat het IT-risicobeheersinstrument van de gemeenschappelijke onderneming geen volledige en actuele informatie bevat over de belangrijkste risico's, waaronder incidentie, waarschijnlijkheid en financiële gevolgen, waardoor het management zijn besluitvorming minder goed kan onderbouwen en minder goed in staat is om de blootstelling te kwantificeren en doeltreffende risicobeperkende maatregelen te nemen; verzoekt de gemeenschappelijke onderneming deze kwesties aan te pakken door tijdig passende maatregelen te nemen;

Fraude, ethiek en belangenconflicten

41. is verheugd over het feit dat geen van de bevindingen van de Rekenkamer voor het jaar 2024 aanleiding gaf tot een melding van vermoedelijke fraude aan het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) of het Europees Openbaar Ministerie (EOM);

42. neemt kennis van de informatie die de gemeenschappelijke ondernemingen hebben verstrekt over hun activiteiten op het gebied van preventie, opsporing en correctie van fraude; verzoekt de gemeenschappelijke ondernemingen de samenwerking en informatie-uitwisseling met OLAF en, indien van toepassing, het EOM te verbeteren, met inbegrip van de systematische doorverwijzing van vermoedelijke fraude, de controles vooraf en achteraf te versterken op het gebied van subsidiebeheer, kostendeclaraties, aanbestedingen en verificatie van te leveren prestaties, corrigerende maatregelen en financiële terugvorderingen consequent en onverwijld toe te passen en de geleerde lessen in toekomstige procedures te integreren, en jaarlijks gedegen verslag uit te brengen over de doeltreffendheid van fraudebestrijdingsmaatregelen, ondersteund door duidelijke kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren;

43. merkt op dat de gemeenschappelijke ondernemingen voor de periode 2021-2027 38,5 miljard EUR beheren, meer dan het dubbele van het bedrag dat in de voorgaande periode werd beheerd, en benadrukt dat dergelijke aanzienlijke middelen een robuuste monitoring van de resultaten vereisen om de kosteneffectiviteit te waarborgen; verzoekt de gemeenschappelijke ondernemingen een gemeenschappelijk kader vast te stellen voor het meten van prestaties en effecten, waarbij wordt gezorgd voor verslaglegging over resultaten die verder gaat dan de naleving van de financiële regels; benadrukt dat doeltreffend toezicht op de prestaties moet worden aangevuld met een sterke transparantie van de activiteiten van de gemeenschappelijke ondernemingen en met waarborgen inzake belangenconflicten voor de

leden van hun bestuursorganen; dringt in dit verband aan op de systematische publicatie van belangenverklaringen van leden van bestuursorganen, waarin de financiële, professionele of persoonlijke banden met entiteiten die financiering van de gemeenschappelijke ondernemingen ontvangen, worden vermeld; dringt aan op een "afkoelingsperiode" voor leidinggevende personeelsleden voordat zij een nieuwe functie gaan bekleden bij organisaties die steun krijgen, en verlangt dat wetenschappelijke comités, onafhankelijke deskundigen en leden van evaluatiecomités naar behoren verklaringen ondertekenen over de afwezigheid van belangenconflicten;

Punten van zorg in verband met de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie en de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing

44. wijst erop dat naast de hierboven genoemde kwesties ook de volgende specifieke zaken met betrekking tot de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie en de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing meer aandacht verdienen;

45. erkent dat ITER een project met een nog nooit eerder geziene omvang en ambitie is, waarbij 35 internationale partners betrokken zijn en waarbij de Unie, als gastheer en grootste bijdrager, een centrale rol speelt bij het bevorderen van de energievisie op lange termijn en het wetenschappelijk leiderschap van Europa; benadrukt dat de ITER-organisatie in juni 2024 een herzien projectplan bij de ITER-Raad heeft ingediend, waarin nieuwe uitgangswaarden worden ingevoerd ter vervanging van de in 2016 goedgekeurde uitgangswaarden, waarbij het einde van de assemblagefase wordt uitgesteld van 2025 (eerste plasma) naar 2035 (start van de onderzoeksactiviteiten) en de totale voltooiing van het project wordt verlengd van 2042 naar 2059; merkt op dat de leveringsverplichtingen van de gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie daardoor stijgen van 21,6 miljard EUR tot 25,8 miljard EUR in waarden van 2024, hetgeen neerkomt op een extra bijdrage van 4,2 miljard EUR van Euratom en Frankrijk aan de operationele begroting van de gemeenschappelijke onderneming; merkt met bezorgdheid op dat de geraamde kostenstijging als gevolg van de herziene ITER-uitgangswaarden die in juli 2024 door ITER-IO zijn voorgesteld, nog niet formeel door de ITER-Raad is goedgekeurd; onderstreept in dit verband dat de herziene ITER-basisscenario's tijdig en volledig moeten worden geformaliseerd en uitgevoerd om het leiderschap van de Unie op het gebied van fusieonderzoek te behouden;

46. deelt de bezorgdheid van de Rekenkamer dat de voorgestelde herziene ITER-uitgangswaarden de blootstelling van de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie aan technische, juridische en financiële risico's aanzienlijk vergroten; merkt op dat de duurzaamheid van het project op lange termijn kan worden ondermijnd door kostenstijgingen en aanhoudende vertragingen bij belangrijke mijlpalen alsook door toenemende concurrentie van fusie-initiatieven in derde landen, die samen het risico met zich meebrengen dat het belang en het leiderschap van ITER worden uitgehold; benadrukt dat er aanzienlijke juridische en governance-onzekerheden blijven bestaan, met name de mogelijkheid dat leden weigeren in te stemmen met een verlenging van de ITER-overeenkomst tot na 2042, of dat het Franse gastlandbesluit komt te vervallen voordat de reactor in bedrijf wordt genomen, waardoor de juridische duidelijkheid en de verantwoordingsplicht in het gedrang komen; merkt voorts met bezorgdheid op dat de omvang van de beoogde technische wijzigingen verstrekkende gevolgen kan hebben voor de innovatiecapaciteit en de economische levensvatbaarheid van het project; is van mening dat deze bezorgdheid nog wordt versterkt door toenemende financiële druk, aangezien de hogere bijdragen die van de Unie en Frankrijk worden gevraagd, twijfels doen rijzen over de vraag of een dergelijke financiering in het kader van toekomstige MFK's of door het gastland kan worden volgehouden; benadrukt daarom de noodzaak van robuuste financiële planning, sterk en samenhangend beheer, streng toezicht en duidelijke prestatiemeting door de gemeenschappelijke onderneming, versterkt risicobeheer en voortdurende verbeteringen op het gebied van verantwoordingsplicht en transparantie tussen de gemeenschappelijke onderneming, de ITER-organisatie en de begrotingsautoriteit van de Unie; onderstreept dat de kostenbeheersing, de op mijlpalen gebaseerde financiering en het onafhankelijk toezicht op prestaties verder moeten worden versterkt en dat de rechtsonzekerheid moet worden aangepakt door middel van bindende toezeggingen inzake het kader voor de periode na 2042 en de verplichtingen van de gaststaat; benadrukt dat, in het licht van de omvang, duur en kostenstijging van het ITER-project, de voortzetting van de financiering door de Unie niet alleen moet worden beoordeeld aan de hand van technische mijlpalen, maar ook aan de hand van opportuniteitskosten en klimaatadditionaliteit om voor Europese meerwaarde en strategische autonomie te zorgen;

47. benadrukt de aanbeveling van de Rekenkamer dat de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie de doeltreffendheid van haar risicobeheer moet verbeteren, onder meer door haar IT-instrument voor risicobeheer te verbeteren, zodat zij over volledige informatie beschikt over alle relevante belangrijke risico's die voortvloeien uit de uitgangswaarden voor 2024; wijst op het algemene belang van strategische governance van de gemeenschappelijke onderneming om ervoor te zorgen dat ITER wetenschappelijk en economisch relevant blijft door de voortgang systematisch te vergelijken met die van mondiale concurrenten en de innovatiecapaciteit binnen een duurzaam financieringsmodel voor de lange termijn veilig te stellen; benadrukt in dit verband dat de gemeenschappelijke onderneming moet worden geherstructureerd en dat personele middelen moeten worden herschikt, dat het onevenredige gebruik van externe dienstverleners moet worden verminderd en dat moet worden gezorgd voor een betere planning en een beter beheer van de middelen in overeenstemming met het ethisch kader van de gemeenschappelijke onderneming;

48. benadrukt de specifieke gevoeligheden rond de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie in het licht van de voortdurende betrokkenheid van Rusland, en neemt kennis van de uitleg die tijdens de hoorzitting in de Commissie begrotingscontrole van het Parlement is gegeven over de waarborgen die zijn ingesteld om de daarmee samenhangende juridische, strategische en veiligheidsrisico's te beperken; herhaalt zijn oproep om de grootst mogelijke waakzaamheid te betrachten bij de samenwerking met internationale partners, zoals Rusland, met volledige inachtneming van de geldende beperkende maatregelen van de Unie;

49. herhaalt zijn bezorgdheid over het feit dat Rusland blijft deelnemen aan het ITER-project; verzoekt de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie ervoor te zorgen dat de sancties van de Unie tegen Rusland strikt en volledig worden gehandhaafd, met inbegrip van de beperkingen op de aankoop van onderdelen voor Europese leveringen aan ITER; spoort de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie aan om alle resterende afhankelijkheden van Rusland tot een minimum te beperken en met Rusland geen bilaterale contacten en verbintenissen aan te gaan die de strategische belangen en waarden van de Unie in gevaar kunnen brengen; neemt met voldoening kennis van het feit dat Rusland de afgelopen twee jaar niet het voorzitterschap van de ITER-Raad heeft bekleed, terwijl het volgens het beginsel van roulerend voorzitterschap aan de beurt was; neemt met voldoening kennis van het feit dat de regels inzake intellectuele eigendom in de ITER-overeenkomst garanderen dat het project over alle intellectuele middelen beschikt die nodig zijn voor een succesvolle ontwikkeling en werking, waardoor volledige onafhankelijkheid van Russische intellectuele-eigendomsrechten wordt gewaarborgd; merkt op dat Rusland al zijn bijdragen in natura uit hoofde van de ITER-overeenkomst heeft geleverd; benadrukt dat de activiteiten van de gemeenschappelijke ondernemingen van de Unie moeten bijdragen aan de diversificatie van toeleveringsketens om volledige technologische soevereiniteit te bereiken;

50. benadrukt de aanbeveling van de Rekenkamer dat de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie haar risicobeheersysteem moet versterken door rekening te houden met alle horizontale risico's die voortvloeien uit de uitgangswaarden voor 2024;

51. herhaalt zijn ernstige bezorgdheid over de volgende tekortkomingen in het personeelsbeleid die zijn vastgesteld binnen de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie:

    a) uit de recente Pulse-enquête onder het personeel bleek dat er sprake is van wijdverbreide interpersoonlijke conflicten (77 % van de respondenten), psychologisch geweld (9,9 % van de respondenten), seksuele intimidatie (7,3 % van de respondenten) en fysiek geweld (4,7 % van de respondenten); verzoekt de gemeenschappelijke onderneming de resultaten van de enquête serieus in overweging te nemen en onmiddellijk concrete maatregelen te nemen om de situatie aan te pakken; benadrukt het belang van het welzijn van het personeel;

    b) de voortdurende afhankelijkheid van de gemeenschappelijke onderneming van externe dienstverleners, met 313 externe dienstverleners en 438 statutaire personeelsleden in 2024; is ingenomen met de maatregelen die de gemeenschappelijke onderneming heeft genomen, waaronder de goedkeuring in 2024 van een beleid voor de definitie, planning en inzet van externe dienstverleners, en het besluit van 2025 om de coördinatie en het beheer daarvan te centraliseren, die momenteel worden uitgevoerd; verzoekt de gemeenschappelijke onderneming om in haar jaarlijkse activiteitenverslagen verslag te blijven uitbrengen over de voortgang;

52. herhaalt zijn bezorgdheid over de stand van zaken op het gebied van aanwerving binnen de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing, die 39 extra posten ontving die tegen het einde van het begrotingsjaar 2023 moesten worden ingevuld om de aanzienlijke middelen die in het kader van het huidige MFK werden ontvangen, uit te voeren, maar stelt vast dat eind 2024 14 van de 39 posten nog steeds vacant waren; verzoekt de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing maatregelen te nemen om haar aanwervingsdoelstelling zo snel mogelijk te halen, aangezien de voortdurende werking met onvoldoende personeel haar kan beletten haar activiteiten uit te voeren en haar doelstellingen te verwezenlijken;

53. wijst op het belang van het waarborgen van digitale soevereiniteit in door de Unie gefinancierd onderzoek; benadrukt in dit verband de sleutelrol van de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing, het Europees Kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging, de Gemeenschappelijke Onderneming "Chips" en de Gemeenschappelijke Onderneming "Slimme netwerken en diensten", die prioriteit moeten geven aan projecten die de autonomie van de Unie op het gebied van halfgeleiders, artificiële intelligentie en cyberbeveiliging versterken; verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat door gemeenschappelijke ondernemingen gefinancierde projecten: i) voor kritieke technologieën niet onnodig afhankelijk zijn van leveranciers uit derde landen; ii) de industriële veerkracht en strategische autonomie van de Unie doeltreffend versterken, en iii) de ontwikkeling van binnenlandse onderzoeks- en innovatiecapaciteit in strategische digitale sectoren actief ondersteunen;

54. herhaalt zijn bezorgdheid over het feit dat het uitvoeringspercentage van de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing voor de begroting voor subsidiebetalingen in het kader van Horizon 2020 in 2024 verder is gedaald tot 27 %, tegenover 36 % in 2023; merkt op dat de uitvoeringspercentages voor vastleggings- en betalingskredieten voor investeringsactiviteiten in het kader van Digitaal Europa, respectievelijk 22 % en 19 %, in 2024 zeer laag bleven, vergeleken met 89 % en 18 % in 2023; neemt kennis van de uitleg van de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing, maar verzoekt haar niettemin te zorgen voor een correcte uitvoering van alle onderdelen van haar operationele begroting;

55. merkt op dat volgens het verslag van de Rekenkamer de bijdragen van particuliere leden van de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing voor Horizon 2020 laag blijven; merkt op dat hun bijdragen in natura aan operationele activiteiten slechts 20,0 miljoen EUR bedroegen, hetgeen ver onder het minimum van 420,0 miljoen EUR ligt dat is vastgelegd in de oprichtingsverordening van de Gemeenschappelijke Onderneming; wijst erop dat de financieringsregelingen van de Gemeenschappelijke Onderneming moeten worden gewijzigd omdat zij de Gemeenschappelijke Onderneming onvoldoende in staat stellen doeltreffend met de particuliere sector samen te werken en haar verhinderen de bijdragen van de particuliere sector aan de doelstellingen van de Gemeenschappelijke Onderneming naar behoren te kwantificeren;

Opmerkingen over de follow-up door gemeenschappelijke ondernemingen naar aanleiding van de vorige kwijtingsprocedure

56. is ingenomen met het feit dat de gemeenschappelijke ondernemingen een follow-upverslag hebben opgesteld naar aanleiding van de resoluties van het Parlement met de opmerkingen die een integrerend deel uitmaken van de besluiten over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de gemeenschappelijke ondernemingen voor het begrotingsjaar 2023; merkt op dat deze verslagen in bevredigende mate de standpunten van de gemeenschappelijke ondernemingen over de door het Parlement aangekaarte kwesties weergeven;

57. is ingenomen met het feit dat het verslag van de Rekenkamer ook een analyse bevat van de follow-up door de gemeenschappelijke ondernemingen van eerdere opmerkingen en aanbevelingen voor acties die door de Rekenkamer zijn gepubliceerd; merkt in dit verband op dat eind 2024 minder dan de helft van de opmerkingen uit voorgaande jaren was opgevolgd: 18 van de 44 werden gesloten, terwijl 26 open bleven; wat de aanbevelingen van de Rekenkamer uit de periode 2021-2023 betreft, zijn de meeste op zijn minst gedeeltelijk uitgevoerd; bovendien zijn van de vier aanbevelingen met een streefdatum in 2024 er twee volledig uitgevoerd door alle gemeenschappelijke ondernemingen, één volledig uitgevoerd door sommige en gedeeltelijk door andere, en één gedeeltelijk uitgevoerd; van de overige acht met latere streefdata is er één volledig uitgevoerd, zes gedeeltelijk en één nog niet uitgevoerd, aangezien dit afhankelijk is van de Commissie; verzoekt alle gemeenschappelijke ondernemingen door te gaan met de uitvoering van de aanbevelingen van de Rekenkamer en over de voortgang verslag uit te brengen aan de Rekenkamer en het Parlement;

Verzoek om follow-up

58. verzoekt elke gemeenschappelijke onderneming waarvoor wordt nagegaan of er kwijting aan kan worden verleend voor het begrotingsjaar 2024, een individueel follow-upverslag op te stellen over alle maatregelen die zijn genomen om de in deze resolutie genoemde specifieke kwesties aan te pakken, en dit follow-upverslag, ondertekend door de (uitvoerend) directeur, uiterlijk op 30 september 2026 in te dienen bij het Parlement;

59. benadrukt dat de follow-upverslagen de algemene standpunten van de gemeenschappelijke ondernemingen over deze resolutie en over andere aangelegenheden die relevant zijn voor de kwijtingsautoriteit kunnen weerspiegelen; verzoekt de gemeenschappelijke ondernemingen deze verslagen grondig voor te bereiden, waarbij alle door het Parlement aan de orde gestelde kwesties met betrekking tot hun activiteiten aan bod komen, en dit op een coöperatieve en betrouwbare manier te doen.